

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17C/93/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8107209607
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8107209607.26

Uznesenie

Okresný súd Prešov v spore žalobcov 1/ F. W., rod. G., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XX, Y., 2/ J. G., nar. XX.X.XXXX, bytom H. X, Y., obaja právne zastúpení JUDr. Zsolt Suver, advokát, Murgašova 3, Košice, proti žalovanému BUDIŠ a.s. so sídlom Budiš, 038 23 Dubové, IČO: 36 396 591, o ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

I. Konanie o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov **z a s t a v u j e**.

II. V konaní o zaplatenie finančného zadosťučinenia **m a j ú** žalobcovia v 1. a v 2. rade právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia.

III. V konaní o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov **m á** žalovaný právo na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Strany sporu **s ú p o v i n n é** nahradiť štátu trovy konania v rozsahu 50 % žalobcovia a to spoločne a nerozdielne a v rozsahu 50 % žalovaný.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 25.4.2007 domáhali voči žalovanému vyslovenia, že žalovaný porušil osobnostné práva žalobcov tým, že použil ich obrazovú snímku bez ich súhlasu na reklamné účely. Zároveň sa voči žalovanému domáhali zaplatenia finančného zadosťučinenia vo výške 250.000,-Sk (8.298,48 eura) a to pre každého zo žalobcov.

2. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 17C/93/2007 - 211 zo dňa 13.10.2010 rozhodol tak, že:

„Žalovaný Zlatá Studňa s.r.o. so sídlom Široké 631, IČO: 36499552 **p o r u š i l** osobnostné práva žalobcov F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., S.Š. XX a J.V. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., H. X tým, že použila ich obrazovú snímku bez ich súhlasu na reklamné účely.

Žalovaný je **p o v i n n ý** za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov poskytnúť im zadosťučinenie vo výške po 5.000 EUR každému, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh **z a m i e t a**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade na trovách konania 740,13 EUR a zaplatiť ich do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet ich právneho zástupcu Ing. Miroslava Lenárta, Košice, Muškátová 34.

Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť štátu na trovách konania 745,32 EUR a zaplatiť ich na účet Okresného súdu v Prešove do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 366,39 EUR a zaplatiť ho na účet Okresného súdu v Prešove do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 14Co 12/2011 - 237 zo dňa 22.09.2011 zrušil rozsudok v napadnutej časti, t. j. s výnimkou výroku, ktorým bol vo zvyšku návrh zamietnutý a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 17C/93/2007 - 372 zo dňa 30.9.2013 rozhodol tak, že:

Žalovaný Zlatá Studňa, s.r.o. so sídlom Široké 631, IČO: 36 499 552 p o r u š i l osobnostné práva žalobcov F. W.B., rod. G.B., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., S. XX a I. J. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., H. X tým, že použila ich obrazový snímku bez ich súhlasu na reklamné účely.

Žalovaný je p o v i n n ý za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov poskytnúť im zadostučinenie vo výške po 5.000 EUR každému, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade na trovách konania 781,94 EUR a zaplatiť ich do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet ich právneho zástupcu Ing. Miroslava Lenárta, Košice, Muškátová 34.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 766 EUR a zaplatiť ho na účet Okresného súdu v Prešove do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

5. Dopĺňacím rozsudkom č. k.: 17C/93/2007-410 zo dňa 9.1.2014 súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť štátu na trovách konania 947,32 eura.

6. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 14Co/73/2014-434 zo dňa 12.2.2015 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom po 5 000 eur do pätnástich dní od právoplatnosti rozsudku. Predmetný výrok tak nadobudol právoplatnosť dňa 13.03.2015 a vykonateľnosť dňa 31.03.2015. V ostatných výrokoch rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že určujúcim pre úspešnosť žaloby o ochranu osobnosti bolo to, že osoba zobrazená na násadke je identifikovateľná so žalobcami. Relevantným bolo, že identifikovateľnosť nemusí spočívať len vo vlastnom zobrazení. Identita zobrazeného môže vyplývať aj z iných súvislostí, za ktorých k použitiu násadky došlo. Identifikovateľnosť osôb sa však musí realizovať na tých znakoch, ktoré sú individuálnymi vlastnosťami príslušnej osoby, a to z pohľadu hodnotenia znakov tváre, postavy, držania tela, účesu, či iných identifikovateľných znakov. Takéto závery o identifikovateľnosti žalobcov na reklamných násadkách vyplynuli z výsledkov doplneného dokazovania v hodnotení ktorého odvolací súd nezistil závary. Súd náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka môže priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca, najmä ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Dôvody priznania náhrady sú v tomto ustanovení uvedené len demonštratívne. Zákon tu stanovuje jedinú podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je splnená vtedy, keď sa nemateriálne zadostučinenie nezdá postačujúce. Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti je ujma. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie a dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetná ujma takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba.

8. Ďalej odvolací súd uviedol vo vzťahu k zrušujúcemu výroku rozsudku, že žalobcami formulovaný žalobný petít v nadväznosti na obsah zdôvodnenia žaloby svedčí o tom, že žalobcom ide o priznanie nemajetkovej ujmy na ich osobách formou zadostučinenia v peniazoch. Spôsob morálneho zadostučinenia je podľa nich neaktuálny, neprichádza do úvahy. Dôvody žaloby ďalších podaní, či prednesov žalobcov a napokon ani dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie neobsahujú

zdôvodnenie takého morálneho zadosťučinenia, aký je formulovaný v prvom odseku podanej žaloby, či napokon napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. V rámci súdnej ochrany za zásah do osobnostných práv nemožno vylúčiť ani konštatovanie výroku súdneho rozhodnutia, že došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti, ale je pri takejto forme ochrany treba vychádzať z toho, že ide o konanie návrhové. Ak žalobcovia (podľa celého obsahu žaloby) tvrdia, že im išlo o peňažnú satisfakciu s výslovným vylúčením morálnej satisfakcie, potom žalobcami zostala nezodpovedanou otázka, o čo im v prvej časti formulovaného petitu žaloby išlo, a teda či neide prípadne o určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ OSP. Podľa názoru odvolacieho súdu za takéhoto stavu je rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku, kde sa konštatuje porušenie osobnostných práv žalobcov nepreskúmateľný v tom, aké procesné a hmotnoprávne podmienky pre jeho vydanie boli naplnené. Vzhľadom k tomu, že od rozhodnutia o tejto časti žaloby sú závislé aj ďalšie výroky, či už o náhrade trov konania medzi stranami sporu, ale aj vo výroku o náhrade trov štátu, ale aj o povinnosti zaplatiť súdny poplatok, odvolací súd zrušil tieto súvisiace výroky.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 4Cdo/906/2015-490 na dovolanie žalovaného dovolanie odmietol a vyslovil, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

10. Po nadobudnutí právoplatnosti výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov po 5 000 eur, predmetom sporu ostal nárok na vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov. Výrok, ktorým súd žalobu nad sumu 5 000 eur pre každého zo žalobcov zamietol, nadobudol právoplatnosť už skôr na základe rozsudku zo dňa 13.10.2010.

11. Určovací žaloba je významným procesným nástrojom preventívnej ochrany práv tým, že umožňuje vniesť istotu do neistých právnych vzťahov. Preto ak žalovaný právo žalobcov už porušil, zásadne nie je určovací návrh opodstatnený, pretože v takom prípade žalobcovia majú možnosť podať žalobu na plnenie. V konaní o žalobe na plnenie si súd v podstate vždy prejudiciálne vyrieši otázku existencie, či neexistencie právneho vzťahu alebo práva. Avšak v niektorých odôvodnených prípadoch, keď možno žalovať na plnenie povinnosti, môže byť daný aj naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva. V takom prípade môže mať opodstatnenie aj určovací žaloba a to aj v rámci kumulácie nárokov, najmä ak sa tým dosiahne vyriešenie celého obsahu sporného právneho vzťahu, respektíve práva strán sporu. Ak je teda podaná žaloba na určenie a zároveň aj žaloba na plnenie, je zrejmé, že žaloba na plnenie zakladá prekážku litispendencie pre určovaciu žalobu (viď napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/13/2017 z 25.01.2018).

12. V danej veci rozsudok Okresného súdu č. k. 17C/93/2007-372 zo dňa 30.9.2013 nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove dňa 13.3.2015 vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť každému zo žalobcov sumu 5 000 eur.

13. Podľa § 161 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

14. V danom prípade podľa názoru súdu nie je možné konať o žalobe žalobcov o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov, lebo túto otázku ako predbežnú súd posudzoval v konaní o plnenie z porušenia osobnostných práv žalobcov. Predmetné rozhodnutie tak predstavuje prekážku res iudicata, pre ktorú vec nemôže byť opätovne prejednávaná. Z uvedených dôvodov súd konanie o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov zastavil.

15. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom žalobcovia mali v konaní o zaplatenie finančného zadosťučinenia úspech, preto im súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd poukazuje na to, že rozhodnutie súdu záviselo od úvahy súdu, preto je právne dôvodné a spravodlivé priznanie plnej náhrady trov konania žalobcom, napriek tomu, že ich žaloba bola v časti zamietnutá.

17. Zastavenie konania v časti o vyslovenie porušenia osobnostných práv zavinili žalobcovia podaním procesne neprípustnej žaloby, preto v tejto časti má právo na náhradu trov konania žalovaný.

18. Dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania či už žalobcom alebo žalovaným súd nezistil.

19. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

20. Pokiaľ ide o výrok o povinnosti nahradiť štátu trovy konania súd poukazuje na to, že uznesením č. k. 17C/93/2007-134 zo dňa 24.07.2008 súd pribral do konania znalecký ústav Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru, ktorému uložil povinnosť zodpovedať tam špecifikované otázky. Uznesením č. k. 17C/93/2007-200 zo dňa 11.06.2010 súd priznal znaleckému ústavu Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru znalečné vo výške 745,32 eura predávkovane zo štátnych prostriedkov. Uznesením č. k. 17C/93/2007-260 zo dňa 12.6.2012 súd priznal znaleckému ústavu Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru znalečné vo výške 422,46 eura a to predávkovane zo štátnych prostriedkov. Uznesením č. k. 17C/93/2007-409 zo dňa 30.11.2013 súd priznal Kriminalistickému a expertíznemu ústavu Policajnému zboru znalečné vo výške 201,98 eura a to z rozpočtových prostriedkov štátu. Uznesením č. k.: 17C/93/2007-501 zo dňa 13.01.2017, súd priznal Kriminalistickému a expertíznemu stavu Policajného zboru znalečné vo výške 135,55 zo štátnych prostriedkov. Zo záznamu spísaného dňa 15.5.2017 pracovníčkou učtárne tunajšieho súdu vyplýva, že na základe uznesenia 17C/93/2007-501 bola dňa 12.04.2017 zo štátnych prostriedkov uhradená čiastka 135,55 eura Kriminalistickému a expertíznemu ústavu Policajného zboru v Bratislave. Tento však dňa 11.5.2017 na účet Okresného súdu Prešov vrátil sumu 47,80 eura ako čiastku navyše uhradenú.

21. Z uvedeného vyplýva, že štát (tak ako mu to umožňoval vtedy účinný Občiansky súdny poriadok) z rozpočtových prostriedkov súdu vyplatil znalcovi znalečné, pričom v tejto časti je nutné štát považovať za subjekt konania, ktorému patrí náhrada za prostriedky vynaložené na konanie. Vzhľadom k porovnateľnému úspechu v konaní súd uložil povinnosť žalobcom spoločne a nerozdielne v rozsahu 50% a žalovanému taktiež v rozsahu 50 % nahradiť štátu trovy konania. Ani v tomto prípade súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov, ktoré platil štát v súkromnoprávnom spore žalobcov a žalovaného. O výške trov konania štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.